

TÓM TẮT

LÊ NGUYỄN, Trường Đại Học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh.

Đề tài nghiên cứu “**Xác định một số đặc điểm sinh học của ruồi *Bactrocera dorsalis* Hendel và *Bactrocera correcta* Bezzi (Diptera: Tephritidae) bằng hai phương pháp lây nhiễm ruồi vào xoài Cát chu**” được báo cáo vào tháng 8 năm 2011.

Giáo viên hướng dẫn: TS. Nguyễn Hữu Đạt, ThS. Lê Cao Lượng

Thực hiện tại Trung Tâm Kiểm Dịch Thực Vật Sau Nhập Khẩu 2, từ tháng 02 đến tháng 6 năm 2011 theo phương pháp của Peterson (2000a) và của Yoneda (JICA – IPQTF, 2006).

Mục tiêu nghiên cứu:

Xác định một số thông số sinh học cần thiết của hai loài ruồi đục quả *Bactrocera dorsalis* và *Bactrocera correcta* trên quả xoài Cát Chu theo hai phương pháp lây nhiễm ruồi vào quả phục vụ trong nghiên cứu xử lý kiểm dịch thực vật ruồi đục quả bằng hơi nước nóng.

Nội dung nghiên cứu:

- Xác định vòng đời của ruồi đục quả *Bactrocera dorsalis* và *Bactrocera correcta* trong quả xoài Cát Chu với hai phương pháp lây nhiễm ruồi vào quả bằng cách cho ruồi đẻ tự nhiên và cấy trứng nhân tạo.
- Xác định độ sâu trứng và độ sâu của các giai đoạn sâu non trong quả xoài Cát Chu trong ba trường hợp: ruồi đẻ tự nhiên có châm kim, cấy trứng nhân tạo và ruồi đẻ tự nhiên vào quả.

Kết quả:

Vòng đời *Bactrocera dorsalis* trên quả xoài Cát Chu trong trường hợp đẻ tự nhiên là 26,91 ngày \pm 0,09 ngày, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 1 là 33 giờ \pm 1,00 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 2 là 67,67 giờ \pm 0,58 giờ, thời gian từ trứng

đến sâu non tuổi 3 là 95,67 giờ \pm 1,53 giờ, thời gian từ trứng đến nhộng là 239 giờ \pm 0,58 giờ, thời gian tiền đẻ trứng là 8,97 ngày \pm 0,06 ngày.

Vòng đời *Bactrocera dorsalis* trên quả xoài Cát Chu trong trường hợp cây trứng là 23,08 ngày \pm 0,04 ngày, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 1 là 34 giờ \pm 1 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 2 là 53,33 giờ \pm 1,53 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 3 là 93,33 giờ \pm 1,53 giờ, thời gian từ trứng đến nhộng là 134,67 giờ \pm 0,58 giờ, thời gian tiền đẻ trứng là 9,67 ngày \pm 0,58 ngày.

Vòng đời *Bactrocera correcta* trên quả xoài Cát Chu trong trường hợp đẻ tự nhiên là 33,75 ngày \pm 1,08 ngày, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 1 là 42 giờ \pm 2,00 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 2 là 78,67 giờ \pm 1,15 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 3 là 110,67 giờ \pm 1,15 giờ, thời gian từ trứng đến nhộng là 162,00 giờ \pm 2,00 giờ, thời gian tiền đẻ trứng là 13,33 ngày \pm 0,58 ngày.

Vòng đời *Bactrocera correcta* trên quả xoài Cát Chu trong trường hợp cây trứng là 27,65 ngày \pm 1,51 ngày, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 1 là 33,00 giờ \pm 1 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 2 là 65,83 giờ \pm 0,76 giờ, thời gian từ trứng đến sâu non tuổi 3 là 91,67 giờ \pm 0,58 giờ, thời gian từ trứng đến nhộng là 143,67 giờ \pm 0,58 giờ, thời gian tiền đẻ trứng là 11,33 ngày \pm 1,15 ngày.

Trong trường hợp ruồi trưởng thành đẻ trứng tự nhiên vào quả có châm kim: Đối với *Bactrocera dorsalis* vị trí sâu nhất của trứng là 4,2 mm; sâu tuổi 1 là 4,24 mm; sâu tuổi 2 là 7,58 mm; sâu tuổi 3 là 19,40 mm. Còn *Bactrocera correcta* có vị trí sâu nhất của trứng là 4,06 mm; sâu tuổi 1 là 4,22 mm; sâu tuổi 2 là 7,52 mm; sâu tuổi 3 là 19,26 mm.

Trong trường hợp cây trứng có tạo sự thông thoáng cho sâu non: Đối với *Bactrocera dorsalis* vị trí sâu nhất sâu tuổi 1 là 3,7 mm; sâu tuổi 2 là 8,92 mm; sâu tuổi 3 là 19,56 mm. Còn *Bactrocera correcta* thì vị trí sâu nhất của sâu tuổi 1 là 2,96 mm; sâu tuổi 2 là 8,88 mm; sâu tuổi 3 là 19,14 mm.

Trong trường hợp đẻ tự nhiên: *Bactrocera dorsalis* có vị trí sâu nhất của trứng là 3,06 mm; sâu tuổi 1 là 3,46 mm; sâu tuổi 2 là 7,26 mm; sâu tuổi 3 là 19,22 mm. Còn *Bactrocera correcta* có vị trí sâu nhất của trứng là 2,07 mm; sâu tuổi 1 là 3,22 mm; sâu tuổi 2 là 7,24 mm; sâu tuổi 3 là 19,14 mm.